DOMSTOLENS DOM (andra avdelningen)

den 29 januari 2009 *

I mål C-311/06,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 234 EG, framställd av Consiglio di Stato (Italien) genom beslut av den 28 februari 2006, som inkom till domstolen den 17 juli 2006, i målet

Consiglio Nazionale degli Ingegneri

mot

Ministero della Giustizia,

Marco Cavallera,

meddelar

DOMSTOLEN (andra avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden C.W.A. Timmermans samt domarna J.-C. Bonichot, K. Schiemann (referent), J. Makarczyk och L. Bay Larsen,

* Rättegångsspråk: italienska.

generaladvokat: M. Poiares Maduro,
justitiesekreterare: förste handläggaren L. Hewlett,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 13 september 2007,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

— Consiglio Nazionale degli Ingegneri, genom A. Romei, avvocato,

— Italiens regering, genom I.M. Braguglia, i egenskap av ombud, biträdd av S. Fiorentino, avvocato dello Stato,

— Belgiens regering, genom L. Van den Broeck, i egenskap av ombud,

— Tjeckiens regering, inledningsvis genom T. Boček, därefter genom M. Smolek, båda i egenskap av ombud,

— Greklands regering, genom E. Skandalou, i egenskap av ombud,

— Cyperns regering, genom C. Lycourgos och I. Neofitou, båda i egenskap av ombud,

— Österrikes regering, genom C. Pesendorfer, i egenskap av ombud,

— Sveriges regering, genom A. Falk och A. Kruse, båda i egenskap av ombud,

— Europeiska gemenskapernas kommission, genom H. Støvlbæk och E. Montaguti, båda i egenskap av ombud,

och efter att den 28 februari 2008 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av rådets direktiv 89/48/EEG av den 21 december 1988 om en generell ordning för erkännande av examensbevis över behörighetsgivande högre utbildning som omfattar minst tre års studier (EGT L 19, 1989, s. 16; svensk specialutgåva, område 6, volym 2, s. 192).

2 Begäran har framställts i ett mål mellan Consiglio Nazionale degli Ingegneri (italienska riksorganisationen för ingenjörer) och Ministero della Giustizia (det italienska justitieministeriet) angående ministeriets erkännande av ett spanskt behörighetsbevis för ingenjörer som den italienske medborgaren Marco Cavallera erhållit genom att ett italienskt utbildningsbevis erkändes som likvärdigt för inskrivning i det italienska ingenjörsregistret.

Tillämpliga bestämmelser

De gemenskapsrättsliga bestämmelserna

3 Första skälet i direktiv 89/48 har följande lydelse:

”I enlighet med artikel 3 c i fördraget utgör avskaffandet medlemsstaterna emellan av hinder för fri rörlighet för personer och tjänster ett av gemenskapens mål; för medborgare i medlemsstaterna betyder detta i synnerhet möjligheten att utöva ett yrke, antingen som egen företagare eller anställd, i en annan medlemsstat än den där de förvärvat sina yrkesmässiga kvalifikationer.”

4 I tredje skälet i detta direktiv anges följande:

”För att snabbt kunna infria förväntningarna hos de medborgare i gemenskapsländerna som har examensbevis utfärdade efter avslutad högre utbildning och utfärdade i en annan medlemsstat än den där de vill utöva sitt yrke, bör också en annan metod att erkänna sådana examensbevis tillämpas, så att berörda personer skall kunna utföra all den yrkesverksamhet som i en värdmedlemsstat är beroende av att en postgymnasial utbildning avslutats, förutsatt att de har ett sådant examensbevis som förberett dem för denna verksamhet och som tilldelats efter minst tre års avslutade studier och som utfärdats i en annan medlemsstat.”

5 I femte skälet i direktivet anges följande:

”Vad gäller de yrken för vilkas utövande gemenskapen inte har fastställt någon lägsta kvalifikationsnivå, förbehåller sig medlemsstaterna rätten att fastställa en sådan nivå i syfte att garantera kvaliteten på de tjänster som produceras inom deras territorier; de får emellertid inte utan att åsidosätta sina skyldigheter enligt artikel 5 i fördraget kräva att en medborgare i en medlemsstat skall skaffa sig dessa kvalifikationer, vilka de vanligtvis avgör enbart under hänvisning till examensbevis som utfärdats enligt deras eget lands utbildningssystem, när personen i fråga redan förvärvat alla eller en del av dessa kvalifikationer i en annan medlemsstat; som en följd därav krävs att alla värdmedlemsstater i vilka ett yrke är reglerat tar hänsyn till kvalifikationer som förvärvats i en annan medlemsstat och avgör om dessa kvalifikationer motsvarar de kvalifikationer som denna stat kräver.”

6 I artikel 1 a och b i direktiv 89/48 föreskrivs följande:

”I detta direktiv används följande beteckningar med de betydelser som här anges:

a) *Examensbevis*: varje utbildnings-, examens- eller annat behörighetsbevis, eller varje samling av sådana bevis eller annat bevismaterial

— som har utfärdats av en behörig myndighet i en medlemsstat och som utformats[*] i enlighet med statens lagar och andra författningar,

— som utvisar att innehavaren med godkänt resultat avslutat en postgymnasial utbildning om minst tre år eller på deltid under motsvarande längre tid vid ett universitet eller en högre läroanstalt eller annan institution på motsvarande nivå, och där så är lämpligt, att han med godkänt resultat avslutat den utbildning som krävs utöver den postgymnasiala utbildningen,

— som utvisar att innehavaren har de yrkesmässiga kvalifikationer som krävs för att [**] utöva ett reglerat yrke i denna medlemsstat,

förutsatt att den utbildning som intygas i utbildnings-, examens- eller annat behörighetsbevis huvudsakligen ägt rum i gemenskapen, eller att innehavaren har tre års yrkeserfarenhet enligt intyg från den medlemsstat som erkände ett tredje lands utbildnings-, examens- eller annat behörighetsbevis.

Det följande skall betraktas på samma sätt som ett examensbevis i enlighet med det första styckets innebörd: varje bevis eller annat bevismaterial som utfärdats av en behörig myndighet i en medlemsstat, om det utfärdats efter en med godkänt resultat genomförd utbildning i gemenskapen och är erkänt av en behörig myndighet i denna medlemsstat såsom likvärdigt, och om det ger samma rättigheter när det gäller att utöva ett reglerat yrke i denna medlemsstat. [*Orden ”och som utformats” bör, för att uppnå överensstämmelse med andra språkversioner, ersättas med orden ”vilken utsetts”. **I överensstämmelse med terminologin i direktiv 2005/36 används nedan uttrycket ”tillträde till” för att beteckna rätten att påbörja yrkesverksamheten i fråga, medan ordet ”utöva” används för att beteckna rätten att därefter fortsätta att utöva denna verksamhet. Övers. anm.]

b) *Värdmedlemsstaten*: varje medlemsstat, där en medborgare i en medlemsstat ansöker om att få utöva ett yrke som är reglerat i den staten, och denna inte är den stat där han erhöll sitt examensbevis eller först utövade yrket i fråga.”

7 Den italienska och den ungerska versionen av direktiv 89/48 är de enda språkversioner där man i artikel 1 b använder uttrycket en medborgare ”i en annan medlemsstat” (di un altro Stato membro/egy másik tagállam), i stället för uttrycket en medborgare ”i en medlemsstat”.

8 I artikel 2 första stycket i direktiv 89/48 föreskrivs följande:

”Detta direktiv skall gälla för varje medborgare i en medlemsstat som vill utöva ett reglerat yrke i en värdmedlemsstat, i självständig verksamhet eller som anställd.”

9 Den tyska och den ungerska versionen av direktivet är de enda språkversioner där man i artikel 2 första stycket använder uttrycket utövande av ett reglerat yrke ”i en annan medlemsstat” (in einem anderen Mitgliedstaat/egy másik tagállamban), i stället för uttrycket utövande av ett reglerat yrke ”i en värdmedlemsstat”.

10 I artikel 3 första stycket a i direktiv 89/48 föreskrivs följande:

”När det i en värdmedlemsstat krävs ett examensbevis för att utöva ett reglerat yrke, får den behöriga myndigheten inte under hänvisning till otillräckliga kvalifikationer vägra

att ge en medborgare i en medlemsstat tillstånd att utöva detta yrke på samma villkor som gäller för dess egna medborgare

a) om den sökande innehar det examensbevis som krävs i en annan medlemsstat för att påbörja eller utöva yrket i fråga i landet, och detta examensbevis erhållits i en medlemsstat …”

11 De italienska, spanska och slovenska versionerna av direktivet är de enda språkversioner där man i artikel 3 första stycket använder uttrycket vägran att ge en medborgare ”i en annan medlemsstat” (di un altro Stato membro/de otro Estado miembro/druge države članice) tillstånd att utöva yrket, i stället för uttrycket vägran att ge en medborgare ”i en medlemsstat” ett sådant tillstånd.

12 De italienska och slovenska versionerna av direktivet är dessutom de enda språkversioner där man i artikel 3 första stycket a använder uttrycket ett examensbevis som erhållits ”i en annan medlemsstat” (in un altro Stato membro/drugi državi članici) i stället för uttrycket ett examensbevis som erhållits ”i en medlemsstat”.

13 Oaktat artikel 3 i direktiv 89/48 får värdmedlemsstaten enligt artikel 4 i direktivet under vissa förutsättningar kräva av den sökande att vederbörande ska lägga fram bevis på yrkeserfarenhet av en bestämd längd, att han har slutfört en anpassningstid som inte överstiger tre år eller genomgått ett lämplighetsprov. I nämnda artikel 4 fastställs vissa bestämmelser och villkor för de kompenserande åtgärder som eventuellt krävs för att kompensera för sökandens utbildningsmässiga brister.

De nationella bestämmelserna

Bestämmelser om ingenjörsyrket i Spanien och Italien

14 Ingenjörsyrket är reglerat i såväl Spanien som Italien.

— Utbildningssystemen och villkoren för tillträde till ingenjörsyrket

15 De italienska och spanska utbildningssystemen liknar varandra såvitt avser kvalifikationerna på ingenjörsområdet. I båda dessa medlemsstater kan sådana kvalifikationer förvärvas efter en avslutad postgymnasial utbildning om tre eller fem år.

16 I Italien utvisar de examensbevis som erhålls efter en avslutad treårig universitetsutbildning (laurea triennale) att vederbörande har avlagt en ingenjörsexamen på grundnivå (ingegnere junior).

17 För tillträde till yrket ingenjör på grundnivå krävs innehav av erforderligt examensbevis samt avlagd statsexamen (esame di Stato) för yrket i fråga (artikel 4 i kungligt dekret nr 2537 av den 23 oktober 1925 (Gazzetta ufficiale nr 37 av den 15 februari 1926)). Denna statsexamen omfattar enligt artiklarna 47 och 48 i presidentdekret nr 328 av den 5 juni 2001 (ordinarie tillägg till GURI nr 190 av den 17 augusti 2001) minst två skriftliga prov samt ett muntligt och ett praktiskt prov. Sökande som har avlagt statsexamen med

godkänt resultat ges behörighet att utöva ingenjörsyrket (abilitazione all'esercizio della professione di ingegnere).

18 I Spanien leder de examensbevis som erhålls efter en avslutad treårig universitetsutbildning till att vederbörande blir teknisk ingenjör (ingeniero técnico).

19 I den spanska lagstiftningen om akademiska examina görs åtskillnad mellan två typer av examensbevis, nämligen ”officiella examensbevis”, som är giltiga i hela landet och som ger tillträde till reglerade yrken, och ”universitetens egna examensbevis”, som de olika universiteten får utfärda, men som bland annat inte ger tillträde till reglerade yrken. Detta område regleras av lag 6/2001 av den 21 december 2001 om högskolor och universitet [Ley Orgánica 6/2001, de 21 de diciembre 2001, de Universidades] (BOE nr 307 av den 24 december 2001, s. 49400).

20 För att få tillträde till yrket teknisk ingenjör i Spanien krävs i princip att sökanden innehar ett sådant officiellt akademiskt examensbevis som avses i lag 6/2001 och som motsvarar det berörda yrket.

21 I såväl Italien som Spanien krävs för att få utöva ingenjörsyrket även inskrivning i ett yrkessamfunds register. I Italien håller Consiglio dell'Ordine degli Ingegneri (ingenjörssamfundets styrelse) ett ingenjörsregister i varje provins. Registret är uppdelat i två avdelningar, varav avdelning B är förbehållen ingenjörer på grundnivå. I Spanien kan olika ”colegios de ingenieros” (ingenjörssamfund) vara behöriga beroende på specialisering och region. Inskrivningen i ett ingenjörssamfunds register utgör i båda dessa medlemsstater en enkel administrativ åtgärd som inte i sig innebär ett intyg på de berörda personernas yrkesmässiga kvalifikationer, utan syftar till att säkerställa att yrket utövas med iakttagande av vissa yrkesetiska regler.

— Yrket ingenjör inom maskinteknik i Italien

22 Personer som önskar utöva yrket ingenjör inom maskinteknik i Italien måste i princip inneha ett akademiskt examensbevis för ingenjörer inom maskinteknik (laurea in ingegneria meccanica), vilket utgör ett intyg på tre års utbildning, samt ha den behörighet som krävs för att utöva ingenjörsyrket och som utfärdas efter det att statsexamen har avlagts med godkänt resultat. Dessutom krävs inskrivning i en provins ingenjörsregister, i avdelning B, industrisektorn.

— Yrket industriteknisk ingenjör specialiserad inom maskinteknik i Spanien

23 Personer som önskar utöva yrket industriteknisk ingenjör specialiserad inom maskinteknik (ingeniero técnico industrial, especialidad mecánica) i Spanien måste i princip inneha ett sådant officiellt akademiskt examensbevis som avses i lag 6/2001 för industritekniska ingenjörer specialiserade inom maskinteknik. Ett sådant examensbevis för tekniska ingenjörer erhålls efter tre års studier. Dessutom krävs inskrivning i det ingenjörsregister som hålls av ”Colegio de ingenieros técnicos industriales” (yrkessamfundet för industritekniska ingenjörer).

Förfarandet för erkännande i Italien

24 I Italien är lagstiftningsdekret nr 115 av den 27 januari 1992 (GURI nr 40 av den 18 februari 1992) (nedan kallat lagstiftningsdekret nr 115/1992) ägnat att införliva direktiv 89/48 med den nationella rättsordningen.

25 I artikel 1 i lagstiftningsdekret nr 115/1992, som har rubriken ”Erkännande av utbildningsbevis som erhållits inom Europeiska gemenskapen”, föreskrivs följande:

”1. Sådana examensbevis över en behörighetsgivande utbildning som har utfärdats i en av Europeiska gemenskapens medlemsstater och som enligt denna stats lagstiftning krävs för utövandet av ett yrke ska erkännas i Italien enligt de villkor som anges i detta dekret.

2. Erkännandet beviljas en gemenskapsmedborgare för att denna medborgare, som egen företagare eller anställd, i Italien ska kunna utöva det yrke som motsvarar det medborgaren är behörig att utöva i den medlemsstat som utfärdat det examensbevis som avses i föregående punkt.

3. Examensbevis ska erkännas om de styrker att den sökande med godkänt resultat har avslutat en postgymnasial utbildning om minst tre år, eller på deltid under motsvarande längre tid, vid ett universitet eller en högre läroanstalt eller annan institution på motsvarande nivå.”

26 Enligt den hänskjutande domstolen kan ett examensbevis som har utfärdats i en annan medlemsstat på grundval av ett italienskt utbildningsbevis inte erkännas enligt lagstiftningsdekret nr 115/1992. Denna domstol har närmare angett att det utländska examensbeviset, enligt artikel 1.3 i detta lagstiftningsdekret, ska styrka att den sökande har avslutat en utbildning, vilket innebär att det ska föreligga ett direkt samband mellan beviset och utbildningen och att utbildningen direkt ska styrkas genom examensbeviset. I övrigt är denna bestämmelse inte tillämplig på ett examensbevis från en annan medlemsstat som i praktiken styrker förekomsten av ett italienskt utbildningsbevis.

Förfarandet för erkännande av likvärdighet i Spanien

27 Enligt spansk rätt måste det göras skillnad mellan förfarandet för erkännande av likvärdighet av akademiska examensbevis och det förfarande för erkännande av yrkesmässiga kvalifikationer som avses i kungligt dekret 1665/1991 om reglering av den generella ordningen för erkännande av examensbevis över högre utbildning i Europeiska unionens medlemsstater som omfattar minst tre års studier (BOE nr 208 av den 22 november 1991, s. 37916), vilket dekret är ägnat att införliva direktiv 89/48 med den spanska rättsordningen. Erkännande av likvärdighet utgör en kontroll av det akademiska, det vill säga kunskapsmässiga, innehållet i de studier som bedrivits i syfte att erhålla ett examensbevis.

28 Intill den 4 september 2004 reglerades förfarandet för erkännande av likvärdighet av utländska akademiska examensbevis i Spanien av kungligt dekret 86/1987 av den 16 januari 1987 (BOE nr 20 av den 23 januari 1987) och av den lagstiftning som antagits med stöd av detta dekret.

29 Begreppet erkännande av likvärdighet definierades i artikel 1 i kungligt dekret 86/1987. Enligt denna bestämmelse förutsattes för erkännande av likvärdighet att de examensbevis över högre utbildning som erhållits i utlandet erkändes som officiellt giltiga i Spanien i akademiska sammanhang.

30 För erkännande av likvärdigheten av ett utländskt examensbevis krävs inte nödvändigtvis att innehavaren avlägger kompletterande examina när den utbildning som styrks genom det utländska examensbeviset inte är likvärdig med den utbildning som styrks genom det motsvarande spanska examensbeviset. Det framgår emellertid av artikel 2 i kungligt dekret 86/1987 att det kan ställas krav på att vederbörande uppnår godkänt resultat på ett prov som avser de kunskaper som krävs i Spanien för att erhålla examensbeviset.

31 Enligt artikel 3 i kungligt dekret 86/1987 är förfarandet för erkännande av likvärdighet endast tillämpligt på utbildningar av officiell karaktär. Övriga universitetsutbildningar, som inte är av en sådan officiell karaktär, faller således utanför tillämpningsområdet för detta kungliga dekret.

32 Utländska examensbevis har, från det att de erkänts som likvärdiga, samma verkan som motsvarande spanska examensbevis eller universitetsgrad.

Tvisten vid den nationella domstolen och tolkningsfrågorna

33 Marco Cavallera är italiensk medborgare och innehavare av ett utbildningsbevis för ingenjörer inom maskinteknik, vilket utfärdades av universitetet i Turin (Italien) den 9 mars 1999 efter avslutad treårig utbildning.

34 Marco Cavallera ansökte därefter hos det spanska ministeriet för utbildning och vetenskap om att hans italienska utbildningsbevis skulle erkännas som likvärdigt med motsvarande spanska akademiska behörighetsbevis och därmed, enligt bestämmelserna i kungligt dekret nr 86/1987, behandlas på samma sätt som detta spanska behörighetsbevis. Den 17 oktober 2001 erkände nämnda ministerium att Marco Cavalleras italienska utbildningsbevis var likvärdigt med och skulle behandlas på samma sätt som det officiella spanska behörighetsbeviset för industritekniska ingenjörer specialiserade inom maskinteknik.

35 Marco Cavallera är därmed behörig att i Spanien utöva det reglerade yrket industriteknisk ingenjör specialiserad inom maskinteknik. Med stöd av det intyg som

styrker att hans italienska utbildningsbevis har erkänts såsom likvärdigt lät Marco Cavallera skriva in sig i registret hos ett av ”colegios de ingenieros técnicos industriales” i Katalonien.

36 Det är emellertid utrett att Marco Cavallera inte har utövat yrkesverksamhet utanför Italien och att han varken har genomgått någon utbildning eller avlagt någon examen inom det spanska utbildningssystemet. Det är även utrett att han inte har avlagt den statsexamen som enligt den italienska lagstiftningen krävs för att uppnå behörighet att utöva ingenjörsyrket.

37 Marco Cavallera ansökte den 6 mars 2002 hos Ministero della Giustizia i Italien om att hans spanska kvalifikationer, enligt lagstiftningsdekret 115/1992, skulle erkännas så att han kunde skriva in sig i ett ingenjörsregister i denna medlemsstat.

38 I enlighet med italiensk lagstiftning handlades denna ansökan av en kommitté, vars majoritet ansåg att ansökan skulle bifallas. Företrädaren för Consiglio Nazionale degli Ingegneri, som var medlem av kommittén, röstade dock för att ansökan skulle avslås.

39 Genom dekret av den 23 oktober 2002 erkände Ministero della Giustizia Marco Cavalleras spanska behörighetsbevis som giltigt för inskrivning i ingenjörsregistret (avdelning B, industrisektorn). På grundval av dekretet skrevs Marco Cavallera in i det register som hålls av ingenjörssamfundet i staden Alessandria (Italien), där han är bosatt.

40 Consiglio Nazionale degli Ingegneri överklagade nämnda ministerdekret vid Tribunale amministrativo regionale per il Lazio (Italien) och gjorde till stöd för sitt överklagande gällande att de italienska myndigheterna, enligt direktiv 89/48 och tillämplig nationell lagstiftning, inte kunde erkänna Marco Cavalleras spanska behörighetsbevis, eftersom detta skulle innebära att han befriades från skyldigheten att avlägga den statsexamen som föreskrivs i den italienska lagstiftningen.

41 I dom av den 5 oktober 2004 ogillade denna domstol det överklagande som getts in av Consiglio Nazionale degli Ingegneri, eftersom den ansåg att Ministero della Giustizia hade handlat lagenligt. Consiglio Nazionale degli Ingegneri överklagade därefter domen till Consiglio di Stato (Italien).

42 Enligt Consiglio di Stato är direktiv 89/48 inte tillämpligt i Marco Cavalleras fall. Han har nämligen inte erhållit något ”examensbevis” i den mening som avses i artikel 1 a i direktiv 89/48 i Spanien, utan hans ansökan grundar sig helt och hållet på italienska kvalifikationer. Consiglio di Stato hyser emellertid tvivel i detta avseende.

43 Consiglio di Stato beslutade mot denna bakgrund att vilandeförklara målet och ställa följande tolkningsfrågor till domstolen:

”1) Är direktiv 89/48/EEG tillämpligt på en italiensk medborgare som

— i Italien har erhållit ett examensbevis för ingenjörer som utvisar att vederbörande har fullgjort tre års utbildning,

— har fått det italienska behörighetsbeviset erkänt såsom likvärdigt med motsvarande spanska behörighetsbevis,

— har blivit inskriven i det spanska ingenjörsregistret men aldrig utövat yrket i Spanien, [och]

— på grundval av det spanska erkännandet av likvärdigheten av behörighetsbeviset har ansökt om inskrivning i ingenjörsregistret i Italien?

2) Om den första frågan besvaras jakande, är den nationella bestämmelsen (artikel 1 i lagstiftningsdekret [nr 115/1992]), enligt vilken det i Italien inte är möjligt att erkänna ett behörighetsbevis från en medlemsstat som i sin tur endast är en följd av erkännandet av ett tidigare italienskt behörighetsbevis, förenlig med direktiv 89/48/EEG?"

Prövning av tolkningsfrågorna

44 Den hänskjutande domstolen har ställt den första frågan för att få klarhet i huruvida bestämmelserna i direktiv 89/48 kan åberopas för att få tillträde till ett reglerat yrke i en värdmedlemsstat av innehavaren av ett behörighetsbevis utfärdat av en myndighet i en annan medlemsstat, när detta bevis inte utfärdats för att vederbörande har genomgått någon utbildning inom denna medlemsstats utbildningssystem och inte grundar sig på någon examen eller på någon yrkeserfarenhet som förvärvats i denna medlemsstat.

45 För att besvara denna fråga kommer domstolen att pröva huruvida erkännandet av ett behörighetsbevis såsom det som är i fråga i målet vid den nationella domstolen omfattas av tillämpningsområdet för direktiv 89/48.

46 Om inte annat följer av artikel 4 i direktiv 89/48 har varje sökande som innehar ett ”examensbevis” i den mening som avses i detta direktiv, vilket tillåter vederbörande att utöva ett reglerat yrke i en medlemsstat, enligt artikel 3 första stycket a i samma direktiv rätt att utöva samma yrke i de andra medlemsstaterna. Begreppet ”examensbevis” i artikel 1 a i direktiv 89/48 utgör således hörnstenen i den generella ordning för erkännande av examensbevis över högre utbildning som införs genom direktivet.

47 Beträffande Marco Cavalleras kvalifikationer påpekar domstolen först och främst att ett ”examensbevis” i den mening som avses i artikel 1 a i direktiv 89/48 kan bestå av en samling av bevis.

48 De behörighetsbevis som Marco Cavallera åberopar uppfyller vidare villkoret i artikel 1 a första strecksatsen i direktiv 89/48, eftersom vart och ett av dessa har utfärdats av en behörig myndighet, vilken utsetts i enlighet med Italiens respektive Spaniens lagar.

49 Det framgår av handlingarna i målet att det är uppenbart att Marco Cavallera uppfyller villkoret i artikel 1 a andra strecksatsen i direktiv 89/48 att innehavaren med godkänt resultat ska ha avslutat en postgymnasial utbildning om minst tre år vid ett universitet. Detta förhållande intygas nämligen uttryckligen i det utbildningsbevis som har utfärdats till Marco Cavallera av universitetet i Turin.

50 När det i övrigt gäller villkoret i artikel 1 a tredje strecksatsen i direktiv 89/48 framgår det av intyget om erkännande av likvärdighet, vilket utfärdats av ministeriet för utbildning och vetenskap, att Marco Cavallera har de yrkesmässiga kvalifikationer som krävs för att få tillträde till ett reglerat yrke i Spanien. Även om det antas att detta inte uttryckligen framgår av nämnda intyg, framgår det klart av det faktum att Marco Cavallera skrevs in i det behöriga yrkessamfundets register i Spanien.

51 Det kvarstår att pröva huruvida den samling av bevis som Marco Cavallera innehar kan anses utgöra ett ”examensbevis”, i den mening som avses i direktiv 89/48, eller kan betraktas på samma sätt som ett sådant examensbevis enligt artikel 1 a andra stycket i direktiv 89/48, trots att det intyg om erkännande av likvärdighet som Marco Cavallera har åberopat inte utfärdats för att han har genomgått någon utbildning inom det spanska utbildningssystemet och inte grundar sig på någon examen eller på någon yrkeserfarenhet som förvärvats i Spanien.

52 I detta sammanhang finner domstolen inte skäl att godta de argument som åberopats av Consiglio Nazionale degli Ingegneri samt av den italienska och den österrikiska regeringen och som grundar sig på lydelsen av vissa språkversioner av direktiv 89/48. Såsom har påpekats i punkterna 7, 9, 11 och 12 i denna dom, avviker dessa språkversioner på vissa punkter från lydelsen av övriga språkversioner genom att uttrycket ”annan medlemsstat” används, medan uttrycken ”medlemsstat” eller ”värdmedlemsstat” används i de allra flesta språkversioner.

53 Det framgår nämligen av fast rättspraxis att behovet av att de gemenskapsrättsliga bestämmelserna tillämpas, och följaktligen tolkas, enhetligt utesluter att texten i en bestämmelse i oklara fall betraktas isolerat i en av sina versioner och i stället kräver att texten tolkas och tillämpas mot bakgrund av de versioner som utarbetats på övriga officiella språk (dom av den 12 november 1969 i mål 29/69, Stauder, REG 1969, s. 419, punkt 3, svensk specialutgåva, volym 1, s. 421, av den 2 april 1998 i mål C-296/95, EMU Tabac m.fl., REG 1998, s. I-1605, punkt 36, och av den 9 mars 2006 i mål C-174/05, Zuid-Hollandse Milieufederatie och Natuur en Milieu, REG 2006, s. I-2443, punkt 20).

54 Det har visserligen i rättspraxis slagits fast att det i direktiv 89/48 inte föreskrivs någon begränsning med avseende på den medlemsstat där den sökande ska ha förvärvat sina yrkeskvalifikationer (dom av den 23 oktober 2008 i mål C-274/05, kommissionen mot Grekland, REG 2008, s. I-7969, punkt 28, och i mål C-286/06, kommissionen mot Spanien, REG 2008, s. I-8025, punkt 62). I denna rättspraxis upprätthålls emellertid en skillnad mellan den geografiska plats där en utbildning äger rum och det utbildningssystem som utbildningen ingår i. De personer som nämnda mål avsåg hade nämligen genomgått utbildningar inom ett annat utbildningssystem än det som var etablerat i den medlemsstat där de önskade åberopa sina yrkesmässiga kvalifikationer.

55 Direktiv 89/48 har till syfte att undanröja hindren för utövande av ett yrke i en annan medlemsstat än den där det behörighetsbevis som utvisar de aktuella yrkesmässiga kvalifikationerna har utfärdats. Det framgår av första, tredje och femte skälen i direktivet att ett behörighetsbevis som styrker yrkesmässiga kvalifikationer inte kan betraktas på samma sätt som ett ”examensbevis”, i den mening som avses i detta direktiv, om kvalifikationerna inte helt eller delvis har förvärvats inom det utbildningssystem som är etablerat i den medlemsstat där det aktuella beviset utfärdats. Domstolen har dessutom redan betonat att ett behörighetsbevis underlättar tillträdet till ett visst yrke eller utövandet härav i den mån det visar att innehavaren har kompletterande kvalifikationer (se, för ett liknande resonemang, dom av den 31 mars 1993 i mål C-19/92, Kraus, REG 1993, s. I-1663, punkterna 18–23, svensk specialutgåva, volym 14, s. I-167, och av den 9 september 2003 i mål C-285/01, Burbaud, REG 2003, s. I-8219, punkterna 47–53).

56 Erkännandet av likvärdigheten i Spanien utvisar emellertid inte några kompletterande kvalifikationer. I detta hänseende grundade sig varken erkännandet av likvärdigheten eller inskrivningen i registret hos ett av ”colegios de ingenieros técnicos industriales” i Katalonien på någon prövning av Marco Cavalleras kvalifikationer eller yrkeserfarenhet.

57 Att under dessa omständigheter godta att direktiv 89/48 kan åberopas för att i Italien få tillträde till det reglerade yrke som avses i målet vid den nationella domstolen, skulle innebära att en person som endast har erhållit ett behörighetsbevis som utfärdats i denna medlemsstat, vilket i sig inte ger tillträde till det nämnda reglerade yrket, likväl fick tillträde till detta yrke, trots att det spanska intyget om erkännande av likvärdighet inte utvisar att vederbörande har förvärvat kompletterande kvalifikationer eller

yrkeserfarenhet. Ett sådant resultat skulle strida mot den princip som uppställs i direktiv 89/48 och som framgår av femte skälet i direktivet. Enligt denna princip förbehåller sig medlemsstaterna rätten att fastställa en lägsta kvalifikationsnivå i syfte att garantera kvaliteten på de tjänster som produceras inom deras territorier.

58 Det följer av ovanstående att artikel 1 a i direktiv 89/48 ska tolkas så, att definitionen av begreppet ”examensbevis” i denna artikel inte omfattar ett behörighetsbevis som utfärdats i en medlemsstat, när detta bevis inte utfärdats för att innehavaren har genomgått någon utbildning inom denna medlemsstats utbildningssystem och inte grundar sig på någon examen eller på någon yrkeserfarenhet som förvärvats i denna medlemsstat.

59 Den första frågan ska följaktligen besvaras enligt följande. Bestämmelserna i direktiv 89/48 kan inte åberopas för att få tillträde till ett reglerat yrke i en värdmedlemsstat av innehavaren av ett behörighetsbevis utfärdat av en myndighet i en annan medlemsstat, när detta bevis inte utfärdats för att vederbörande har genomgått någon utbildning inom denna medlemsstats utbildningssystem och inte grundar sig på någon examen eller på någon yrkeserfarenhet som förvärvats i denna medlemsstat.

60 Med hänsyn till svaret på den första frågan saknas anledning att besvara den andra frågan.

Rättegångskostnader

61 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den nationella domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttranden till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (andra avdelningen) följande:

Bestämmelserna i rådets direktiv 89/48/EEG av den 21 december 1988 om en generell ordning för erkännande av examensbevis över behörighetsgivande högre utbildning som omfattar minst tre års studier kan inte åberopas för att få tillträde till ett reglerat yrke i en värdmedlemsstat av innehavaren av ett behörighetsbevis utfärdat av en myndighet i en annan medlemsstat, när detta bevis inte utfärdats för att vederbörande har genomgått någon utbildning inom denna medlemsstats utbildningssystem och inte grundar sig på någon examen eller på någon yrkeserfarenhet som förvärvats i denna medlemsstat.

Underskrifter